

Харківський національний технічний університет сільського господарства
ім. Петра Василенка
Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування»
та соціально - гуманітарних дисциплін

"Затверджую"
Декан факультету
технологічних систем і логістики
(назва навчально-наукового інституту/факультету)

(А.Г.Кравцов)
(підпис) (прізвище та ініціали)
" 27 " серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія людського спілкування

(шифр і назва навчальної дисципліни)

275 Транспортні технології

за освітньою програмою Транспортні технології
(назва)

Факультет технологічних систем і логістики
(назва інституту)

Робоча програма «Філософія людського спілкування» для студентів
(назва навчальної дисципліни)
за спеціальністю 275 Транспортні технології.
(вказати шифр і назву)

Розробники:(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)
Данченко І.О. – доцент кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та
соціально-гуманітарних дисциплін, кандидат педагогічних наук;
Моїсєєва Н.І. - доцент кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та
соціально-гуманітарних дисциплін, кандидат філософських наук;

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена на розширеному засіданні
кафедри транспортних технологій і логістики
(назва кафедри)

Протокол від: " 27 " 08 2020__року № 1_

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів <u>3,0</u>	Галузь знань (шифр і назва) Напрямок підготовки	Нормативна (за вибором)	
Модулів <u>2</u>	275 Транспортні технології	Рік підготовки:	
Змістових модулів <u>2</u>		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин <u>90</u>		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 2	РВО: магістр	Лекції	
		15 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		15 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.

		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 30 / 60

для заочної форми навчання – 8 / 82

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною метою вищої освіти в Україні на сучасному етапі розвитку суспільства є підготовка кваліфікованого фахівця відповідного рівня і профілю, конкурентоздатного на ринку праці, що вільно володіє своєю професією і орієнтований в суміжних сферах діяльності, здатний до ефективної роботи за фахом на рівні світових стандартів, готовий до постійного професійного зростання, якому притаманні висока соціальна мобільності.

В процесі розширення масштабів і появи нових форм і моделей інженерно-технічної діяльності міра її ефективного, перетворюючого впливу на життєзабезпечення особи усе більш залежить від рівня орієнтації і сформованості соціальної зрілості студентів, їх готовності до соціальної і професійної діяльності.

Суспільству, державі, різним соціальним інститутам сьогодні потрібні фахівці, що мають фундаментальні методологічні, професійні знання, цілісний гуманістичний світогляд, здатні до інтеграції комплексних знань, різних галузей наук; до реалізації технологій, засобів, прийомів, адекватних потребам і станам суспільства для реалізації повноцінного життєзабезпечення.

Такі потреби, на наш погляд, здатен забезпечити саме навчальний курс «Філософські проблеми спілкування в умовах трансформації суспільства».

Завданням вивчення дисципліни є аналіз проблеми організації процесу підготовки фахівців у вищих навчальних закладах III – IV рівнів акредитації в Україні та розробка системи найбільш ефективних форм, методів та засобів їх навчання з метою досягнення відповідного рівня професійних знань, умінь та навичок.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- концептуальні положення філософії спілкування;
- методологічні основи, суть та особливості процесу спілкування;
- умови планування і організації ефективного спілкування;
- методичні вимоги до форм організації комунікативних процесів на основі філософських категорій.

3. Програма навчальної дисципліни ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1 Теоретичні аспекти філософії спілкування

Тема 1. Спілкування як об'єкт філософського аналізу.

Тема 2. Онтологічний та гносеологічні аспекти спілкування.

Тема 3. Аксиологічні аспекти спілкування та телеологічні аспекти спілкування.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 Прикладні проблеми філософії спілкування

Тема 4. Філософське осмислення спілкування в умовах розвитку сучасної цивілізації.

Тема 5. Філософські проблеми духовності і моралі у світлі людського спілкування в системі формування технічної еліти аграрного сектору

Тема 6. Філософія і логіка ділового спілкування.

Тема 7. Філософія спілкування та філософія сучасної вищої освіти.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти філософії спілкування												
Тема 1. Спілкування як об'єкт філософського аналізу.	2		2									
Тема 2. Онтологічний та гносеологічні аспекти спілкування	2		2									
Тема 3. Аксиологічні аспекти спілкування та телеологічні аспекти спілкування.	2		2									
Разом за змістовим	6		6			30		2	2			

модулем 1												
Змістовий модуль 2. Прикладні проблеми філософії спілкування												
Тема 4. Філософське осмислення спілкування в умовах розвитку сучасної цивілізації.	2		2									
Тема 5. Філософські проблеми духовності і моралі у світлі людського спілкування в системі формування технічної еліти аграрного сектору	2		2									
Тема 6. Філософія і логіка ділового спілкування.	2		2									
Тема 7. Філософія спілкування та філософія сучасної вищої освіти.	2		2									
Разом за змістовим модулем 2	8		8			32		2	2			
Усього годин	14		14			62		4	4			82
ІНДЗ			-	-		-		-	-	-		
Усього годин	90							90				

5. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми
1	Тема 1. Спілкування як об'єкт філософського аналізу
2	Тема 2. Онтологічний та гносеологічні аспекти спілкування

3	Тема 3. Аксиологічні аспекти спілкування та телеологічні аспекти спілкування.
4	Тема 4. Філософське осмислення спілкування в умовах розвитку сучасної цивілізації.
5	Тема 5. Філософські проблеми духовності і моралі у світлі людського спілкування в системі формування технічної еліти аграрного сектору
6	Тема 6. Філософія і логіка ділового спілкування.
7	Тема 7. Філософія спілкування та філософія сучасної вищої освіти.

9. Індивідуальні завдання

Виконання реферату із зазначених тем (вивчення історіографії питання, підбір літератури, написання тексту, підведення підсумків, оформлення науково-довідникового апарату).

10. Методи навчання

Лекції; семінари; виконання індивідуального навчально-дослідного завдання; захист рефератів; есе; дискусія; диспут.

11. Методи контролю

Поточне тестування; оцінка за виконання індивідуального навчально-дослідного завдання; підсумковий письмовий тест; залік.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Під. контр.	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	30	100
10	10	10	10	10	10	10		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту практики (роботи)	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно обов'язковим повторним вивченням дисципліни	3	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни; першоджерела; методичні матеріали; навчальні тести; підручники тощо.

14. Рекомендована література

1. *Бакиров В. С.* Социальное познание и общение в постиндустриальном мире // *Філософія спілкування.* – 2009. – № 1. – С. 19-27.
2. *Бодалев А. А.* Восприятие и понимание человека человеком. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1982. – 200 с.
3. *Гатальська С. М.* Філософія культури. Підручник. – К.: Либідь, 2005. – 328 с.
4. *Гершунский Б. С.* Философия образования. – М.: Московский психолого-социальный институт; Флинта, 1998. – 432 с.
5. *Губенко Л. Г., Немцов В. Д.* Культура ділового спілкування. – К.: ЕксОб, 2002. – 200 с.
6. *Заветний С. О.* Психологія управлінського спілкування: Текст лекцій / С. О. Заветний, О. С. Пономарьов, С. М. Пазиніч, Н. І. Моїсеева, О. В. Кострикін. – Харків: ХНТУСГ ім. П. Василенка, 2009. – 54 с.
7. *Карпенко І. В.* Філософствування в просторі людського спілкування // *Філософія спілкування.* – 2009. – № 2. – С. 78-83.
8. *Кострикін О. В., Тищенко Л. М.,* Психологічні аспекти впливу на людей в системі філософії управлінського спілкування // *Філософія спілкування.* – 2009. – № 2. – С. 114-119.
9. *Кремень В. Г., Заветний С. О., Пономарьов О. С.* Філософські проблеми людського спілкування // *Філософія спілкування.* – 2009. – № 1. – С. 4-6.
10. *Мазоренко Д. И., Заветный С. А.* Духовное общение как фактор дальнейшего развития сельскохозяйственного производства // *Філософія спілкування.* – 2010. – № 3. – С. 103-110.
11. *Пазиніч С. М.* Філософія спілкування в царині культурного розвитку суспільства // *Філософія спілкування.* – 2010. – № 3. – С. 78-86.
12. *Петровская Л. А.* Компетентность в общении. – Социально-психологический тренинг. – М.: Изд-во МГУ, 1989. – 216 с.
13. *Пономарьов О. С., Пазиніч С. М.* Онтологічний статус спілкування і його логіка // *Філософія спілкування.* – 2009. – № 1. – С. 51-59.
14. *Пономарьов О. С.* Телеологічні аспекти філософії спілкування // *Філософія спілкування.* – 2010. – № 3. – С. 71-78.
15. *Семиченко В. А.* Психология общения. – К.: «Магістр-S», 1998. – 152 с.
16. *Товажнянська О. Л.* Педагогічне спілкування в системі професійної підготовки студентів // *Філософія спілкування.* - 2009. - № 2. - С. 52-57.

17. Федоряка М. Ф. Философия урожая. – Пархомова, 2007.
18. Фишер Р., Юри У. Путь к согласию, или переговоры без поражения / Пер. с англ. А. Гореловой; Предисл. В. А. Кременюка.- М.: Наука, 1992. – 158 с.
19. Фролов И. Т. Телеология // БСЭ в 30 т. – 3-е изд. – Т. 25. – М.: Советская энциклопедия, 1976. – С. 398.

Допоміжна

1. Пономарьов О. С Телеологічні аспекти філософії спілкування // Філософія спілкування. – 2010. – № 3. – С. 71-78.
2. Семиченко В. А. Психология общения. – К.: «Магістр-S» , 1998. – 152 с.
3. Товажнянська О. Л. Педагогічне спілкування в системі професійної підготовки студентів // Філософія спілкування. - 2009. - № 2. - С. 52-57.
4. Федоряка М. Ф. Философия урожая. – Пархомова, 2007.
5. Фишер Р., Юри У. Путь к согласию, или переговоры без поражения / Пер. с англ. А. Гореловой; Предисл. В. А. Кременюка.- М.: Наука, 1992. – 158 с.
6. Фролов И. Т. Телеология // БСЭ в 30 т. – 3-е изд. – Т. 25. – М.: Советская энциклопедия, 1976. – С. 398.

15. Інформаційні ресурси

- <http://terme.ru/dictionary/1073>
<http://festival.1september.ru/articles/636610/>
<http://soft.mydiv.net/pda/download-slovar-filosofskih-terminov-i-opredelenij.html>
http://www.ph4s.ru/book_gum_phylos.html
<http://www.alleng.ru/d/phil/phil008.htm>